

Til pressen:

Informasjon om mekling hos Riksmekleren

Formålet med Riksmeklerens arbeid er å unngå konflikt. Partene kommer til Riksmekleren når det er brudd i tariffforhandlinger.

Det formelle grunnlaget og tidsrammen for meklingen

Etter at riksmekleren har mottatt melding om **plassoppsigelse** (arbeidsoppsigelse) etter brudd i forhandlinger om opprettelse eller revisjon av tariffavtalen, kan hun legge ned **midlertidig forbud mot arbeidsstans** hvis en slik stans kan medføre skade for allmenne interesser. Lovgrunnlaget er arbeidstvistloven, bortsett fra for statsforvaltningen der tjenestetvistloven gjelder.

Innenfor de rammer lovverket setter blir normalt tidsplanen for meklingen avklart på forhånd gjennom drøftinger med partene. Etter at det er nedlagt midlertidig forbud mot arbeidsstans må det etter arbeidstvistloven gå minst ti dager (regnet fra neste dag) før en av partene kan kreve brudd i meklingen. Deretter har mekleren fire dager til å avslutte meklingen. Det vil si at det må gå minst 14 dager fra et midlertidig forbud mot arbeidsstans til konflikt kan bryte ut.

I tjenestetvistloven er tidsfristene noe romsligere og det kan gå fra tre til fem uker fra melding om forhandlingsbrudd til meklingsavslutning, avhengig av når første meklingsmøte finner sted.

Når det blir nedlagt midlertidig forbud mot arbeidsstans i kommunesektoren, kan riksmekleren avgjøre at fristene i tjenestetvistloven og ikke arbeidstvistloven skal gjøres gjeldende.

Hvem kan mekle?

Kongen oppnevner en Riksmekler og flere meklere. Riksmekleren bestemmer hvem som skal mekle i den aktuelle sak.

Meklingsstart og arbeidsform under meklingen

Før den formelle åpningen av meklingen vil mekleren hilse på samtlige medlemmer av arbeidsgivernes og arbeidstakernes delegasjoner.

Deretter holdes et åpningsmøte. Det vil bli orientert om det formelle grunnlaget for meklingen, praktiske forhold, omtale av arbeidsform og klarlegging av fullmakter. Det vil dessuten bli anledning til en kort presentasjon av krav/tilbud fra hver av partene.

Normalt vil mekleren ha et møte med hver delegasjon kort tid etter åpningsmøtet. Etter avtale med delegasjonslederen kan mekleren også underveis møte i hver delegasjon for orientering og utveksling av synspunkter.

Bilaterale møter med engere utvalg/delegasjonsleder er normalt den viktigste arbeidsformen. Ved behov vil det også bli holdt fellesmøter med begge forhandlingsledere/engere utvalg.

Etter avtale med mekleren kan det åpnes for at partene forhandler direkte, med eller uten bistand fra mekleren. Oppnås det enighet blir resultatet en ”forhandlingsløsning under mekling”.

Taushetsplikten

I arbeidstvistloven av 2012 er bestemmelsene om taushetsplikt forsterket og tydeliggjort. Forhandlinger går for lukkede dører, og det er kun de som deltar som parter, opptrer på vegne av parter eller som rådgivere for parter, samt meklingsinstitusjonens medarbeidere, som har adgang til meklingsmøtene. Media har ikke adgang til meklingsmøter. Personer som ikke har adgang til meklingsmøtene vil bli vist bort fra møtelokalene.

Enhver som deltar i meklingen har taushetsplikt. Denne omfatter alle typer meklingsaktiviteter, og alle som har deltatt i meklingen uansett hvor lenge de har deltatt eller på hvilken måte, inkludert for eksempel kontakt på telefon. Taushetsplikten omfatter all informasjon som er sett, hørt og erfart under meklingen. Å meddele og/eller å unnlate å bevare taushet om slik informasjon er i strid med bestemmelsene om taushetsplikt. Brudd på taushetsplikten er straffsanksjonert for alle som har taushetsplikt, og sanksjonen er bøter. Dette gjelder også for meklings saker etter tjenestetvistloven. Begrunnelsen for den strenge og omfattende taushetsplikten er at partene skal kunne ha tillit til at det som forhandles under mekling forblir fortrolig.

Kontakt med pressen

Det er mekleren som eventuelt uttaler seg til pressen om hvordan meklingen går og i ettertid om hva som har foregått under meklingen. Partene kan likevel uttale seg om forhold rundt en eventuell konflikt og om de krav/tilbud som var offentlig kjent før meklingsstart.

Avslutning av meklingen

En eventuell mekling utover kl 24.00 siste dag må avklares med begge parter i god tid.

En mekling kan ha flere mulige utfall:

1. Meklingsmannen legger fram et skriftlig forslag.
 - Begge parter aksepterer eller anbefaler forslaget. Da er det en meklingsløsning og det blir ikke konflikt. Det anbefalte forslaget inngår som vedlegg til møteboka. Eventuell videre saksgang (uravstemning/styrebehandling og svarfrist) skal også fremgå av møteboka.
 - En eller begge parter avviser forslaget. Meklingen avsluttes uten resultat og det blir konflikt.
2. Mekleren finner ikke grunnlag for å legge fram et samlet skriftlig forslag som hun antar begge parter vil kunne akseptere. Meklingen avsluttes uten resultat og det blir **konflikt**.

Etter avsluttet mekling lages det en kortfattet protokoll fra meklingsmøtene (møtebok) som også blir offentlig tilgjengelig.

Det holdes et felles avslutningsmøte, med overlevering av møtebok med eventuelle vedlegg. Hvis pressen er til stede er det naturlig at mekleren sammen med delegasjonslederne gjør resultatet kjent.

Godkjenning av meklingsresultatet skjer etter de regler vedkommende part har i sin organisasjon/bedrift. Mange arbeidstakerorganisasjoner har regler om uravstemning.

Etter meklingsavslutning legges det raskt ut en nyhetsmelding og møtebok med eventuelle vedlegg på Riksmeklerens hjemmeside.

På Riksmeklerens hjemmeside ligger det også informasjon om kommende og pågående meklinger, eventuelle pågående konflikter og annen relevant informasjon. Adressen er www.riksmekleren.no